

रदिन् (von रद्) m. Elephant HALĀJ. 2, 59.

रद् m. Bez. des 11ten Joga Ind. St. 2, 271.

रद्ध (von र्ध्) nom. ag. *Bezwinger, Unterdrücker, Peiniger, Quäler*: लङ्कानिवासिनाम् BHĀṬṬ. 9, 29.

रध्, रध्विति (दाब्जे) GAṆARATNAM. im gaṇa कण्डादि zu P. 3, 1, 27.

रध्, रन्ध्, रध्वयति (किंसांराद्धोः) Dhātup. 26, 84. रन्ध, रन्धिम P. 7, 1, 61. fg. रन्धिम und रध्, अरन्धत् Vop. 11, 4. ved. रार्धुम्, रधम्, रधाम, रन्धि, रन्धीम्; रद्धि und रन्धिता P. 7, 2, 45. Vop. 8, 46. 11, 4. partic. रद्धे. 1) in die Gewalt kommen, Jmd (dat.) unterthan —, dienstbar werden Nir. 6, 34. 10, 40. द्विषेद्य मरुत् रध्वतु मा चाहे द्विषते रध्म् AV. 17, 1, 6. RV. 1, 30, 13. 10, 128, 5. शश्वतो हि शश्वो रार्धुष्टे 7, 18, 18. VS. 10, 28. धातुस्येभ्यो रध्यामो यन्मिथो विप्रिया स्मः TS. 6, 2, 2, 1. रद्ध वृत्रम् unterworfen RV. 10, 113, 8. — 2) in die Gewalt geben: मा नो निदि च वक्तव्ये र्धो रन्धीरराद्धो RV. 7, 31, 5. 1, 174, 2. 4, 16, 13. अस्मभ्यं वृत्रा सुकृतीनि रन्धि 22, 9. — 3) in seine Gewalt bringen, bezwingen, unterdrücken, peinigen, quälen: अतं रधितुमारेभे BHĀṬṬ. 9, 29.

— caus. रन्धयति P. 7, 1, 61. रन्धयस्व, रीरधत्; 1) in die Gewalt geben, dahingeben, dienstbar machen: मा नो वधाय कृत्वै विहीकानस्य रीरधः RV. 1, 23, 2. 50, 13. बर्हिष्मते रन्धया शासद्व्रतान् 31, 8. 9. 130, 3. 132, 4. 2, 11, 19. मा न अन्धो रीरधो डुकृतीभ्यः 32, 2. 3, 16, 5. 8, 49, 8. नृचनस्यन्तुषे रन्धयैमम् 10, 87, 8. 28, 9. पृथुभ्यसे रीरधा सुवृक्तिम् 30, 1. AV. 6, 6, 1. 34, 3. 12, 1, 14. इहि रत्नो मधवन्नन्धयस्व RV. 3, 30, 16. — 2) quälen, peinigen: भरतं शोकसंतप्तं भूयः शोकिरन्धयत् R. 2, 81, 3; vgl. रुन्धय u. 2. रूध् caus. — 3) zu Nichte machen: कर्माशयान्नन्धय BHĀG. P. 5, 18, 8. विज्ञानदृग्वीर्यसुरन्धिताशय 2, 2, 19. योगरन्धितकर्मन् 8, 3, 27. ज्ञानामिना रन्धितकर्मकल्मषाः 21, 2. — 4) kochen, Speisen zubereiten: रन्धित षKDa.

— intens. in die Gewalt geben: दिवोऽस्मे रीरत्त मरुतः मरुन्धियाम् RV. 5, 34, 13. एवा नः स्पृधः समज्ञा समतिस्वन्नं रार्न्धि मियतोरेद्वोः 6, 23, 9. überlassen, lassen in der Stelle रार्न्धि नः सूर्यस्य संदृशि so v. a. lass uns die Sonne schauen 10, 39, 5; so nach Nir. 10, 40, aber wegen des loc. besser auf 1. रन् zurückzuführen.

— उप caus. quälen, peinigen: (तम्) यमानुचराः कुम्भीपाके तप्ततैल उपरन्धयति BHĀG. P. 5, 26, 13. यस्त्विह वा उग्रः पशून्यन्तिषो वा प्राणतो (partic. nach dem Comm.) उपरन्धयति ebend.

— नि caus. in die Gewalt geben RV. 7, 19 2.

— परि caus. zu Nichte machen: परिरन्धितकषायाशय BHĀG. P. 5, 1, 23.

रध्वे (von र्ध् = अर्थ, im Zend arēdra) adj. nach Śā. so v. a. समृद्ध oder राधक, अराधक begütert oder derjenige, welcher es (den Göttern) recht macht, rechtschaffen; der sich in Gunst zu setzen weiss: यो रधस्य चोदिता यः कृशस्य RV. 2, 12, 6. 10, 24, 3. रधस्य स्यो यज्ञमानस्य चोदि 2, 30, 6. यया रधे पारयथात्यंकेः 34, 15. इमे रधे चिन्मरुतो जुनन्ति भूमिं चिद्यथा वसंवा जुषन्तं 7, 56, 20. — Vgl. अरध, wo hiernach zu vermuthen wäre nicht in rechter Verfassung sich befindend oder nicht genehm.

रधचोदं adj. etwa den Rechtschaffenen fördernd: Indra RV. 2, 21, 4.

रधचोदन adj. dass.: Indra RV. 6, 44, 10. 8, 69, 3. 10, 38, 5.

रधतुर (तुर von 1. तुर) adj. etwa so v. a. रधचोद. अरधस्य रधतुरो वभूव RV. 6, 18, 4. nach Śā. तुर Ueberwinder der zu Unterwerfenden

(रध von र्ध्, रन्ध्).

1. रन् (रण्), रणति (शब्दे) Dhātup. 13, 2. रणान्, रणत्, रणयति: ररण (रण Padap.): रणिष्ठन, अरणिषुम्. 1) sich göttlich thun, sich behagen lassen, sich vergnügen an oder bei; mit loc., selten acc.: तस्येदिन्द्रो अ-भिविष्येणु रणयति RV. 1, 83, 6. ब्रध्नस्य शांसने रणत्ति 3, 7, 5. सुते रण 5, 31, 8. 8, 12, 17. 18. 13, 9. शास्त्रे 33, 16. यस्मिन्नुक्थानि रणयति 16, 2. नि व-र्हिषि सदतना रणिष्ठन 2, 36, 3. रणान्गावो न यवसे 5, 33, 16. 10, 23, 1. 1, 38, 2. यदातिष्ठे रणान्भ्रं: ससतं: 4, 33, 7. 8, 81, 20. 82, 20. सोमो देवेषु र-णयति 9, 107, 18. तवाहं सोम ररण सृष्टे 19. कृते चिदत्र मरुतो रणत् 7, 37, 5. यत्रा रणत्ति धोतयं: 9, 111, 2. नाहं ररण सृष्ट्यर्वाकपेक्षते es ist mir nicht wohl ohne 10, 86, 12. कस्य ब्रह्मणि रणयत्र: 5, 74, 3. यो कृव्या मतेषु रणयति 18, 1. — 2) ergötzen: इन्द्रं कृविष्मतीर्विशो अरणिषु: RV. 8, 13, 16. — 3) klingen, tönen: रणद्भिः स्वैरेः ऋ. 1, 10. रणत्स्वामरण-तोषेषु Kathās. 74, 235. रणन्मणिमेखल Spr. 2833. 691. 2207. Z. d. d. m. G. 14, 569, 15. रणत्काचननूपुर BHĀG. P. 3, 17, 21. रणद्वेषु 2, 29. रणित a) adj. klingend, tönend: चरणरणितमणिनूपुरा Git. 2, 16. 11, 1. Kathās. 23, 150. 26, 212. Vet. in LA. 21, 1. रणितं = रणो ऽस्य संज्ञातः gaṇa तारकादि zu P. 5, 2, 36. — b) n. Geklinge, Getön: वलयं Spr. 23. का-ञ्चोमणिं 2934. नृकपालतालरणिते: PRAB. 3, 13. वेणुं RĀG-TAR. 2, 167. BHĀG. P. 10, 21, 11. Gesumme: धाम्यङ्ङीं Git. 2, 20. मधुवावलीं PRAB. 79, 15. — रन् 3) ist wohl eine besondere Wurzel, da die Bedeu- tungen sich nicht vermitteln lassen.

— caus. रणयति, ण्ते, अरणत् und अरणत् Pat. in Siddh. K. zu P. 7, 4, 3. Vop. 18, 3. ved. ररणत् (रणत् Padap.), अरणत्, रणयति, रणत्, रणत् 2. pl. RV. 1, 171, 1. 1) sich göttlich thun, sich ergötzen an, gern sein bei, sich's wohl sein lassen bei (loc.): यः सोम सृष्टे तव ररणत् RV. 1, 91, 14. 147, 1. सुतेषु 10, 5. 8, 32, 6. उक्थेषु रणया इह 34, 11. 3, 41, 4. सोम रणयि नो कृदि sei gern in uns 1, 91, 13. 3, 42, 8. अरणयन्नेषधीः सृष्टे अंस्य 10, 88, 2. भद्रायो ते रणयत् संदृष्टो 6, 1, 4. 8, 4. 21. 3, 37, 2. 4, 7, 7. सीदतु गोष्ठे रणयत्स्मे 6, 28, 1. TS. 2, 4, 5, 1. — 2) Jmd ergötzen mit oder bei: (वयम् त्वा) उक्थेषु रणयामसि RV. 8, 87, 12. 1, 100, 7. ते स्याम् ये रणयत् सोमैः 10, 148, 3. hierher auch 59, 5; vgl. oben u. र्ध् intens. — 3) ertönen lassen: वीणा रणयन् BHĀG. P. 1, 6, 38. — 4) रणयति (गति) Dhātup. 19, 33, 56.

— नि in der Stelle: पाभिरङ्गिरो मनसा निरणयत्रः RV. 1, 112, 18. scheint verdorben zu sein, auch die Betonung weicht ab.

— वि caus. ertönen lassen: वेणुं विरणयन् BHĀG. P. 10, 18, 8. 19, 15. 2. रन् in der Stelle: युवं ह्यास्तं मृक्ते रन् RV. 1, 120, 7 nach Śā. partic. praes. von रण und zwar sg. st. du., also so v. a. दातरौ.

रत्त (von रत्) nom. ag. Verweiler, der gern bleibt: भुवद्विष्येषु का-व्येषु रत्तो RV. 9, 92, 3. könnte auch auf 1. रन् zurückgeführt werden. रत्तव्य (wie eben) adj. mit dem man der Liebe pflegen soll: रत्तव्य हि रत्तव्या विरक्तभावा तु हातव्या Spr. 5313.

1. रत्ति (von 1. रन् m. vielleicht Kämpfer (vgl. रण Kampf): श्रुष्टिं चकुर्नियतो रत्तयश्च (= रममाणाः Śā.) RV. 7, 18, 10. स्पार्का भवन्ति रत्त-यो जुषन्त यत् 9, 102, 5.

2. रत्ति (von रत्) 1) f. a) das gern-Verweilen: तेषां सप्तानां मयि रत्ति-रस्तु AV. 3, 10, 6. इह रत्तिः VS. 22, 19 (st. dessen रतिः 8, 51). TS. 4, 4,